

Menú

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Cultura Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia

Levante-EMV » [València](#)

Suscriptor

1

Aparicions i possessions diabòliques a la València del XVI

La negra Catalina i Vicenta Malpel, de 14 anys, reuniren fidels, als quals transmetien visions

Francesc J. Hernández | 05.11.2017 | 04:15

Possessions diabòliques. A la València de la Contrareforma hi hagueren testimonis d'aparicions diabòliques perseguides per la Inquisició. Solien esdevenir a dones i foren matèria de debat teològic.

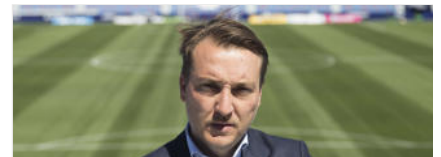
Aparicions i possessions diabòliques a la València del XVI

Cap al 1562 o abans, vivia una dona a Albaida que tenia un filllet. Un dia arribà a casa seua per demanar-li almoina un pelegrí que anava a Santiago de Compostel·la. L'home li digué que, si li donava el xiquet, se l'emportaria en la seua pelegrinació i el faria un gran senyor. Encara que a la mentalitat actual puga resultar sorprenent, la dona li digué al pelegrí que s'ho pensaria i que tornara l'endemà. En realitat, la mare volia consultar-ho amb el frare dominic **Lluís Bertran**, que aleshores era vicari de l'ermita de Santa Anna i temps després arribaria a sant (vegeu la Tafteria del 4/6/2017). Aquest fet ens permet datar l'esdeveniment abans de 1562, quan Bertran marxà a Amèrica i, lògicament, abans de 1568, que és quan el datà **Francisco Vidal Mico**, biògraf del sant. Quan fou consultat, el frare dominic li digué a la dona que el pelegrí era el dimoni. L'endemà el pelegrí tornà a casa de la dona i aquesta, lògicament, no li deixà el filllet i li digué que ell era el dimoni. Aleshores el pelegrí, per demostrar el seu poder diabòlic, li assenyala un cavaller que s'acostava a la casa muntat en un ase i pronosticà que, quan l'home arribara enfront de la casa, cauria mort. I així esdevingué. Després el diabòlic pelegrí marxà.

Aquest episodi es narra en l'ampli comentari al «Tractat de Vida Espiritual» de sant **Vicent Ferrer**, redactat pel frare **Juan Gabastón**, que fou publicat a València el 1614 per l'editor **Crisóstomo Garriz**, que tenia la seua tipografia junt al molí de Na Rovella, i també a la biografia de Sant Lluís Bertran escrita per l'esmentat Francisco Vidal Mico, publicada també a València per **Joseph Thomàs Lucas** el 1743 (pp. 98-99). Gabastón i Vidal foren frares dominics. En el llibre de Gabastón sobre Ferrer també s'arreplega un altre cas molt semblant, que l'autor ubica a València. En lloc d'un pelegrí o d'un romer apareix «un mozo de estraña belleza, cercado de luz, y que à cada passe le veia por las calles, y plazas muy resplandeciente en un coche, y que le contava grandes cosas de la otra vida, descubriendole maravillosos secretos». Aquest jove és també un dimoni que, com en l'episodi d'Albaida, fa caure fulminat un jove «sano y robusto». Encara que, en aquesta versió, la dona, en principi, no donà crèdit al

Suscriptor | València

Contenido exclusivo para suscriptores digitales

Quico Catalán se consolida entre las alternativas del PP para

Quico Catalán se consolida entre las alternativas del PP para la alcaldía de València

En Madrid el nombre que más gusta es González Pons, pero sus reiteradas negativas obligan a pensar...

Las nuevas fronteras de la Milla de Oro

sant que li aconsellà, després, per la seua disposició, la misericòrdia divina i les oracions de Lluís Bertran, «conocio su engaño, y quedò escarmentada, y avisada» (p. 171).

Com és que el dimoni podia matar fulminantment una persona, però era incapaç de convèncer la dona que li donara el fill? Hi hagué fins i tot un cert debat teològic a propòsit del cas d'Albaida. En un altre llibre titulat «Verdadera relación de la vida y muerte del padre fray Luys Bertran», publicat a València el 1581, amb el segell tipogràfic de la vídua de Pedro Huete, val a dir, de la importantíssima editora **Jerónima Galés** (que dona nom a la Societat Bibliogràfica Valenciana), trobem una tesi sobre l'assumpte d'un altre dominic, el mestre fra **Vicente Justiniano Antist**, que es presentava com lector de teologia a la universitat que l'orde tenia a Llutxent (i que hauria estat la primera valenciana). Segons Antist, hauríem de donar per bona l'opinió d'un altre mestre dominic, fra **Onofrio Climente**, que havia estat vicari de l'ermita de Santa Anna abans que Bertran i que també impartiria classes a Llutxent: «Dixo, que aquel Peregrino, pues era Demonio, podia conocer naturalmente, que el hombre que venia tenia alguna disposicion en su cuerpo, por la qual avia de morir presto. Dixonos tambien, que por ventura, assi el Peregrino, como el Asno, y el que iva à cavallo, todos eran Demonios».

El llibre de Gabastón arreplega una altra possessió diabòlica, esdevinguda a la ciutat de València el 1588, quan **Juan de Ribera** era l'arquebisbe de la ciutat (vegeu la Tafaneria del 17/1/2016). **Catalina** era una dona negra, que havia estat durant anys esclava d'un forner de la ciutat. Quan la deixaren lliure «empeçò a manifestar visiones, y reuelaciones, y llegò el negocio a terminos que puso la Ciudad en vn pie, y al Arçobispo entre el arco, y la pared». Efectivament, la dona afirmava que li parlava un àngel i li feia revelacions. La gent anava a escoltar-les i bessar-li les mans, «y algun cauallero muy conocido, y principal que la yuan a subir el agua del poço, y se tenian por muy dichossos, porque ella no tomasse esse trabajo». La Inquisició intervingué i Catalina fou castigada. Com que reincidí en fer públiques les converses que, segons ella, havia tingut amb el dimoni, dues vegades més rebé noves penes del Sant Ofici.

Segons les cròniques, per la mateixa època que Catalina feia revelacions i era processada per la Inquisició, una altra dona fou objecte de possessió diabòlica. S'anomenava **Vicenta Malpel**, tenia 14 anys i era criada d'un boter, val a dir, d'un artesà que feia bótes de fusta o couro per al vi. També anava la gent a la casa que habitava a escoltar les seues revelacions. Vicenta els deia que si la negra Catalina les tenia, per què ella no podia tenir-ne? Els inquisidors encomanaren l'examen de la joveneta al mestre fra Vidal, ja esmentat. I el frare dominic descobrí, segons el llibre de Gabastón, el que no havien pogut trobar altres inquisidors: que la joveneta tenia tracte carnal amb el dimoni, val a dir, que aquell jove que se li apareixia era un íncube. Després del procés inquisitorial, la joveneta fou reclosa al convent de la Saidia. El testimoni de Gabastón conclou: «Todo ello he visto yo con mis ojos» (pp. 818-819).

A la València de la Contrareforma, aquestes aparicions i possessions diabòliques, que solien esdevenir a dones, foren matèria de debat teològic. Es tractava de determinar si el dimoni s'apareixia a qualsevol persona o a algunes en concret, per alguna raó. Així, el cas de la jove Vicenta fou adduït per un altre frare, el beat gallec **Francisco de Possadas**, en un tractat teològic contra **Miguel de Molinos**, un místic de Terol que també fou beneficiat a l'església de Sant Andreu de València (ara de Sant Joan de la Creu) i, abans de ser condemnat per la Inquisició, porta la causa a Roma en defensa de la beatificació del pare **Simó**, que finalment no aconseguí (vegeu Tafaneria del 27/11/2016). La teologia de Molinos destacava el paper de la gràcia divina (en sintonia amb els corrents protestants) front a l'actuació dels individus, la qual cosa portava a una certa impassibilitat. En oposició a Molinos, Francisco de Possadas defensà en el seu llibre, que tenia el significatiu títol «Triumphos de la castidad contra la luxuria diabolica de Molinos», la responsabilitat de la persona en allunyar la temptació: «Vea el Lector con que genero de personas hace el demonio estas cosas, y hallará, que con aquellas que le dñan lugar, y consentimiento à sus operaciones, quando èl las tienta, no con las que castas, resisten á toda sugestion» (p. 496). D'aquesta manera, front a la proposta d'impassibilitat de Molinos, Possadas desplaçava la responsabilitat de la presència diabòlica a la víctima de la possessió, la qual cosa, lògicament, preparava el camí per a la màquina repressora del Sant Ofici. En resum: si se t'apareix el dimoni, és culpa teua i tal vegada acabaràs a la foguera.

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Más información

El Consell construirà un centro de día y una residencia en Lliria

El Consell destina al colegio de Nàquera dos de los cuatro millones de inversión en el Camp de Túria

La diputación invertirá 50.000 € en una escollera de Nàquera para evitar derrumbes

Temas relacionados:[Albaida](#)[Día](#)[Santiago](#)[Valencia](#)**Contenido para ti****Civiles en el ejército**

05-11-2017

Parlen els pares dels pressupostos de la Generalitat

05-11-2017

La desestacionalització impulsa noves línies aèries

05-11-2017

Vicios

03-11-2017

El Consell comprará suelo a los municipios para aliviar su asfixia económica

04-11-2017

Octubre 1917: filosofía y revolución

03-11-2017

Enlaces recomendados: Premios Cine

Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO
[Mapa web](#)**C. Valenciana**[València](#)
[El tiempo](#)
[Transportes en València](#)
[Tráfico en València](#)
[Cartelera de cine](#)
[Fallas](#)
[Servicios](#)**Clasificados**[tucasa.com](#)
[Iberpisos](#)
[Iberanuncio](#)
[Ibercoches](#)
[Iberempleo](#)
[Anuncios breves](#)
[Cambalache](#)**Especiales**[Lotería Navidad](#)
[Lotería el Niño](#)
[Fórmula 1](#)
[Motogp](#)
[Premios Cine](#)
[Calendario Laboral](#)
[Calendario Escolar](#)**levante-emv.com**[Contacto](#)
[Atención al lector](#)
[Conózcanos](#)
[Localización](#)
[Política Medioambiental](#)
[Aviso legal](#)
[Política de cookies](#)**Publicidad**[Publicidad](#)**Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica**

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

[Diari de Girona](#) | [Diario de Ibiza](#) | [Diario de Mallorca](#) | [Empordà](#) | [Faro de Vigo](#) | [Información](#) | [La Opinión A Coruña](#) | [La Opinión de Málaga](#) | [La Opinión de Murcia](#) | [La Opinión de Tenerife](#) | [La Opinión de Zamora](#) | [La Provincia](#) | [La Nueva España](#) | [Levante-EMV](#) | [Mallorca Zeitung](#) | [Regió 7](#) | [Superdeporte](#) | [The Adelaide Review](#) | [97.7 La Radio](#) | [Euroresidentes](#) | [Lotería Navidad](#) | [Premios Cine](#)

© Editorial Prensa Valenciana, S.A. Todos los derechos reservados.

[Aviso Legal](#) | [Política de Privacidad](#) | [Política de Cookies](#)